

Rued Langgaard · Brunnby Kirke
"Mossis" (anden Del "Jaan" September 1936.

Lørdag d. 12. juni kl. 18 indbydes der til koncert i Brunnby Kirke. Der er gratis adgang til koncerten, som er åben for alle interesserede. De medvirkende er Holmens Vokalensemble fra København under ledelse af Holmens Kirkes organist Jakob Lorentzen og domorganist Birgitte Ebert, Ribe. På programmet står udelukkende musik af Rued Langgaard: motetter, de 3 Rosengårdsviser, der er skrevet med inspiration fra Kyrkhult og en række kortere orgelværker.

Om de medvirkende:

Holmens Vokalensemble består af 8-12 sangere, håndplukket til forskellige projekter i Holmens kirkes regi. Vokalensemblet specialiserer sig under ledelse af Jakob Lorentzen i fremførelse af den tidlige vokalpolyfoni, og mange af koncerterne sker i samarbejde med Holmens Barokensemble. Seneste koncert var Helligtrekongers Aften 2010, en koncert som blev direkte transmitteret i DR P2, og hvor koret fremførte Charpentiers Te Deum Laudamus samt Bachs Kantate 131. Holmens Vokalensemble medvirkede i 2007 på en cd med musik af J.S. Bach, som er udgivet på pladeselskabet Helikon Records.

Jakob Lorentzen har siden 1997 beklædt stillingen som organist og kantor ved Holmens Kirke samt slotsorganist ved Christiansborg. Han er uddannet kirkemusiker ved Det kgl. danske Musikkonservatorium i København 1994 som elev af blandt andre korprofessor Dan-Olof Stenlund og senere solistuddannet ved musikkonservatoriet i Paris 1995. Fra 1996-1997 gennemførte Jakob Lorentzen rejser til Stockholm, hvor han studerede kormetodik hos Gary Graden.

Jakob Lorentzen er stifter af Graabrødre Kammerkor og var dirigent for samme i 10 år. Endvidere har Lorentzen et tæt samarbejde med Vokalensemblet Ars Nova, han er tilknyttet musikkonservatoriet som lærer i faget ensemblesang og er endvidere efterspurgt som instruktør og foredragsholder ved korstævner, kurser og seminarer. Jakob Lorentzen har skrevet en lang række værker for kor, og han medvirker som dirigent og organist på utallige cd'er med kor- og orgelmusik.

Birgitte Ebert har været domorganist i Ribe siden 2000 og er således 3. led efter Rued Langgaard, der var ansat i samme stilling 1940-1952. Hun er uddannet på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, i Lübeck og Paris. Hun var i 2007 en af initiativtagerne til stiftelsen af Rued Langgaard Selskabet, hvor hun nu er medlem af Selskabets bestyrelse. Birgitte Ebert har en udstrakt koncertvirksomhed både som solist og kammermusiker, ligesom hun har stået for bestilling og uropførelse af en række nye værker.

Om Rued Langgaard:

Rued Langgaard - komponist, dirigent og pianist - blev født i 1893 i København som enebarn af pianist Emma Langgaard og pianist og komponist Siegfried Langgaard. Han komponerede bl.a. 16 symfonier, 1 opera, 6 strykekvartetter, 4 violinsonater, en lang række værker for soloklaver, sange, orgel- og korværker. Musikken spænder fra guldalderens romantik til modernisme, og trods flere ufrugtbare perioder var Rued Langgaard i stadig bevægelse som komponist - ofte i opposition til de øvrige danske komponister.

Rued Langgaards store gennembrud som komponist kom i april 1913, hvor Berliner Filharmonikerne uropførte 1. Symfoni, Klippepastorale. I de næste 12 år fik Langgaard opført en række værker i Tyskland. Fra 1930 var det næsten udelukkende Statsradiofonis Orkester, der af og til spillede hans musik.

I næsten 30 år forsøgte Langgaard forgæves at få et embede som organist. Det lykkedes først i 1940, hvor han som 47-årig blev organist og kantor ved Ribe Domkirke.

Rued Langgaard blev boende i barndomshjemmet i Niels Juelsgade i København frem til moderens død i november 1926. Tre måneder efter blev han gift med Constance Tetens (1891-1969), moderens veninde og hushjælp igennem de sidste 6 år. Constance og Rued levede sammen indtil Rued Langgaards død 10/7 1952 i Ribe.

Genopdagelsen

I årene efter Rued Langgaards død blev hans musik så at sige glemt, men i 1968 begyndte der en genopdagelse. Den svenske musikforsker Bo Wallner beskrev Langgaard som en "ekstatisk outsider", og den ungarske komponist Györgi Ligeti blev opmærksom på et slægtskab mellem sig selv og Rued Langgaard, hvilket førte til, at det store kor- og orkesterværk "Sfærernes musik" fik sin skandinaviske førsteopførelse samme år i Stockholm.

I hundrede-året for Rued Langgaards fødsel i 1993 kom den første samlede indspilning af Rued Langgaards Symfonier, men ikke med et dansk orkester. Derimod med de polske Artur Rubinstein-filharmonikere. Den første sceniske opførelse af operaen "Antikrist" fandt også sted uden for Danmark, nemlig i Innsbruck i 1999. I 2002, 50 året for Rued Langgaards død, opførtes "Antikrist" for første gang på en dansk scene i Christiansborg Ridehus. Opførelsen er siden blevet udgivet på DVD, og i 2009 afsluttede DR Symfoniorkesteret ledet af Thomas Dausgaard den første komplette, danske indspilning af Rued Langgaards Symfonier.

Om Rued Langgaard Selskabet

Rued Langgaard Selskabet blev dannet i 2007 med det formål at udbrede kendskabet til Rued Langgaards musik, tanker og liv i både Danmark og udlandet. Det har indtil videre ført til:

en lang række koncerter i Danmark og Sverige med musik af Rued Langgaard

CD-udgivelse af den eneste eksisterende indspilning på Langgaards "eget orgel" i Ribe Domkirke. Ved Jørgen Ernst Hansen i 1970.

udgivelse af artikel om Rued Langgaards 1. Symfoni. Ved Bendt Viinholt Nielsen

arrangeret ture til og taget kontakt til de svenske Langgaard-byer: Kyrkhult i Blekinge og Arild ved Kullen. færdiggørelse af Langgaards "Sommerferie i Blekinge" ved den danske komponist Niels Marthinsen.

Video-produktion af Langgaards eksperimenterende "Insektarium", spillet af pianisten Mathias Hammer Hansen

En årlig Rued Langgaard Festival i Ribe, hvor Langgaards musik præsenteres i samspil med andre komponister. Foruden Rued Langgaard er der i 2010 fokus på Robert Schumann og i 2011 Franz Liszt.

Om Rued Langgaard tilknytning til Kullen:

Somrene 1898-1908 ferierede familien Langgaard hvert år på Kullen, i fiskerlejet Arild (Arildsläge). Dette sted blev rammen for Langgaards lykkelige barndomssomre (fra han var 5 til han var 15 år), og han knyttede nære, næsten familiære bånd til mennesker på stedet.

Indtrykket af Kullens natur blev musikalsk fortolket af Langgaard i hans (senere betitlet Klippepastoraler), som delvis blev til i Arild 1908, og i symfoni nr. 10 Hin Torden-Bolig (1944-45). Såvel det storladne, dramatiske i naturen som det sitrende eventyragtige kommer frem i disse kompositioner.

Langgaard besøgte bl.a. Arild i 1924, hvor han holdt en koncert i den nærliggende sognekirke, Brunnby Kirke. Fra 1931 vendte han - med undtagelse af krigsårene 1940-45 - i de følgende 20 år hver sommer tilbage til Arild og Kullen, nu med sin hustru Constance Langgaard. På vejen opholdt de sig gerne nogle dage hos bekendte i Helsingborg, som Langgaard anså for en dejlig by og som gav titel til hans symfoni nr. 12 (Helsingborg) i 1946.

Der var mere liv i byen på Langgaards tid, men Arild har ellers bevaret sin romantiske idyl fra omkring århundredeskiftet. Arild var blevet 'opdaget' af kunstnerne i 1800-årene - på samme måde som Skagen og Hornbæk i Danmark - og blev et særdeles populært ferie- og badested for både danskere og svenskere. De to villaer, der i begyndelsen af århundredet hørte til Fru Troedsons Pensionat, hvor Langgaard-familien boede, og hvor også Anne Marie og Carl Nielsen var indlogeret nogle dage i sommeren 1907 er i dag annekser til Hotel Rusthållergården, så det er muligt at få et værelse, hvorfra man har samme udsigt ud over fiskerbyen og Skælderviken, som Langgaard i sin tid havde!